

## IZHAJA VSAK DAN

Šteje se medijah in praznikih od 5. do ponedeljka od 9. zjutraj. Poročnice šteje, se prodajajo po 3 avd. (6 stot.) v mnogih mestih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pobjuni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 avd. (10 stot.).

**SEŠTEJE SE RAČUNAJO NA MILIMETRE** v širokosti 1 vedno. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. vsa, sodstnice, zahvale, poznanice, oglasi denarnih zavodov po 3 st. 50. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj po 40 stot. Oglase sprejema Iseratni oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno la upravi „Edinosti“. Plačilno in uveljavljeno v Trstu.

## EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

## NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbo brez doplačane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 4.20, za pol leta Kren 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rečejo se ne vračajo. Naročnine, oglašne in reklamacije pošiljati na upravo lista.

**UREDNIŠTVO:** ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: **boasroji lista „Edinost“**. - Tiskalnica: Tiskarna „Edinost“ vplana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

## Vabilo.

Podpisani vabi vse one, kateri so pripravljeni pomagati našemu slovenskemu ljudstvu pri bližnjem ljudskem štetju v Trstu in okolici

## na sestanke

ki se bodo vršili danes v četrtek, 22. t. m. ob 8. zvečer in po potrebi nadaljevali v petek, 23. t. m. zvečer ravno ob isti uri

za Škedenj — v Gospodarskem društvu;

za sv. M. M. Zg. in Sp. — pri Tirolcu;

za sv. Ivan — v Narodn. domu, nadalje posebno tudi za Lonjer v Gospodarskem društvu na Ferdeniču in v Konsumnem društvu na Vrdelci;

za Rojan, Škorkljo in Greto v Konsumnem društvu v Rojanu;

za Barkovlje in Greto — v Narodnem domu v Barkovljah;

za Opčine — v Kors. društvu;

za Prosek in Kontovel — v kontovelskem Gospodarskem društvu.

## Odbor

Politič. društvo Edinost.

## Brzobjavne vesti.

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 21. Govori se, da vsprejmejo tukaj nadvojvodo Frana Ferdinanda z velikim sijajem, ko pride semkaj na otvoritev delegacij. Hiše bodo v zastavah.

## Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 21. Zbornica je nadaljevala generalno debato o srbski trgovinski pogodbi.

Govoril je posl. Kovacs, ki je pogodbo odklonil. Nato je bila razprava prekinjena. Ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary je predlagal, naj se razpravo zakonskega načrta o srbski trgovinski pogodbi prekine in se z ozirom na nujnost jutri razpravlja o provizoričnem podaljšanju bančnega privilegija. Zbornica je temu pritrčila. Sledile so interpelacije. Na to je bila seja zaključena.

## Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 21. Magnatska zbornica je na včerajšnji seji vprejeta civilnopravni red, proračunski provizorij in pogodbo s paroplovno družbo „Adria“.

## Krščanski socijalci proti nadškofu-koadjutorju Naglu.

DUNAJ 21. Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da je eno glavnih dunajskih glasil krščansko-socijalne stranke „Deutsch. Volksblatt“ prineslo zelo oster članek proti dunajskemu koadjutorju dr. Naglu in to radi

tega, ker hoče Nagl preko šolskih oblasti dajati katehetom na srednjih šolah navodila. Rečeno glasilo pravi, da bodo Dunajčani znali proti Naglu energično nastopiti v obrambo svoje intelektualne neodvisnosti. Javnost tržaško-koperske škofije bo pa gotovo zanimalo dejstvo, da rečni list konstatuje, da je sedanji nadškof-koadjutor zapustil v svoji prejšnji škofiji najneugodnejši spomin.

## Nova banka v Sofiji.

SOFIJA 21. Danes je Balkanska banka s pomočjo bolgarskega in inozemskega denarja utemeljila delniško hipotekno banko pod trdiko Credit Fonciere de Bulgaire z ustanovno glavnico 5 milijonov frankov. Nova banka začne delovati s 1. januarjem 1911.

## Turčija.

BELIGRAD 21. Sodišče prve instance v Proskupljah je obsodilo obtoženega slugo Jaskovića na smrt in učitelja Milana Jankovića na 20 let ječe, ker sta povodom občinskih volitev vrgla v volilni lokal bombo, vsled česar so bili tri osebe ubite, štiri pa težko ranjene.

## Novi članski predsednik.

SANTIAGO de CILE 21. Zbornici sta za dobo 5 let izvolili predsednikom republike Romana Barros Luco.

## Plaz snega zasul vojaško patroljo.

DUNAJ 21. Kakor poročajo večerni listi iz Inomosta, je pri Landru plaz snega zasul neko vojaško patroljo 36. pešpolka. Častnik se je rešil. Zasulo je 6 mož, ki so brčkone mrtvi. Na licu mesta so pričeli z odkopavanjem.

## Količara.

CARIGRAD 31. Glasom oficijelnega izkaza je dosedaj v Carigradu obolelo na koleri 1074 oseb, umrlo pa 621, v drinopeljskem vilajetu obolelo 159 oseb, umrlo 104, v solunskem vilajetu obolelo 14, umrlo 13, v smirnskem vilajetu obolelo 75, umrlo 56, v bagdaskem vilajetu obolelo 782, umrlo 683, v Kasa Zunguldaku obolele 102 in umrlo 52 oseb.

CARIGRAD 21. Danes je obolelo na koleri 43 oseb, umrlo pa 20.

## Velik požar.

CINCINATI 21. Požar je v nekem tovarniškem mestnem delu vpepelil cel hišni kompleks. Dve osebi sta zgoreli. Škode je 2 milijona dolarjev.

## Eksplodizija v rudniku.

MANCHESTER 21. „Evening Chronicle“ poroča, da je v rovu Hiltonskega premogovnika v Baltogu zaprtih 290 delavcev, ker je dvigalni koš obtočil v predoru. Zrak ne more dohajati v rovo. Le en mlad delavec se je zamogel rešiti. Bati se je grozne katastrofe.

MANCHESTER 21. O nesreči v boltonskem premogovniku poročajo, da je eksplodizija zažgala rov. Osem rudarjev se je rešilo, pet mrličev so že izvlekli iz jame. Gori še vedno.

LONDON 21. Kakor poročajo iz Boltona, se je neki mež rešilnega oddelka izrazil, da ni nikake nade, da bi se zamoglo rešiti zaprte rudokope. V rov se ne more.

MANCHESTER 21. Sumi se, da se je dogodila eksplodizija v baltonskem premogovniku, ker so vžgali vžgalico ozirom razbili

varnostno svetilko. Ta rudnik smatrajo namreč kakor najvarnejši v vsej Angliji. Neki podravnatelj je skušal brez varnostnega aparata proti dimu udeleževati se rešilnih del in se je vsled tega zadušil.

Dunaj 21. Gosposka zbornica je imela danes sejo, na kateri je razpravljala o raznih predmetih. — Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Zagreb 21. Danes dopoldne je sodnega svetnika Henrika Harkova v njegovi uradni pisarni zadela kap in je bil takoj umrl.

Pariz 21. Zbornica je vsprejela enomesečni provizorij.

Rim 21. Ministerski predsednik Luzzatti je predložil zbornici zakonski načrt o volilni reformi.

Čikago 21. Rockefeller je daroval tukajšnjemu vseučilišču 10 milijonov dolarjev. Doslej je Rockefeller podaril vseučilišču nad 35 milijonov.

Odesa 21. Danes predpoludne so imeli dijaki na vseučilišču nedovoljen shod. Opoludne je prišla policija in pozvala dijake, da se razidejo. Dijaki se niso odzvali in en dijak je ustrelil. Na to so policija in kozaki obkolili vseučiliščno poslopje.

Suec 21. — Semkaj je dospel parnik „Lützow“ severonemškega Lloydja, na katerem se nahaja nemška prestolonaslednica. Prestolonaslednica se je izkrcala in se poda v Kairo.

Lipsko 21. Danes je pred združenima 2. in 3. kazenskima senatoma državnega sodišča pričela razprava proti angleškima pomorskima častnikoma kapitanu Trencu in poročniku Brandosu, ker sta izdala vojne tajne.

## Ljudsko štetje.

(Nadaljevanje)

## III. Naznanilnice.

1. Naznanilnice so dvojne: ena vrst za zgornjo okolico (altipiano), druga za mesto in vso ostalo okolico.

Pri naznanilnicah te druge vrste so na prvi strani pole vprašanja o stanovanjskih razmerah; pri naznanilnicah za zgornjo okolico teh vprašanj ni.

Kakor so naznanilnice dvovrstne, ravnotako so dvojne tudi ovojne pole, v katere imajo hišni gospodarji položiti naznanilnice, ki jih sešijejo za vso hišo v en sešitek.

2. Vprašanj o stanovanjskih razmerah (n. pr. v katerem nastropju? koliko prostora? koliko oken?) ne bomo tu dalje razlagali.

3. Na notranjih dveh straneh naznanilnice, ki je napravljena v obliki velike pole, so razpredelki z nadpisi, po katerih je odgovarjati za vsako posamezno osebo.

## Glavnih razpredelkov je petnajst.

Petnajst glavnih vprašanj je torej postaviti za vsako osebo, katera se vpiše v naznanilnico, in sicer:

1. Kako se imenujete?
2. Kaj ste onemu, čigar je stanovanje?
3. Spol (moški ali ženski)?
4. Kdaj ste rojeni?
5. Kje ste rojeni?
6. Kje imate domovinsko pravico?
7. Vera?
8. Rodbinski stan?

9. Kateri je Vaš jezik?

10. Ali znate čitati in pisati?

11. Eventualne telesne napake (slep, gluhoen)?

12. Kaj ste, kaj delate?

13. Nepremakljiva posest?

14. Navzoč ali odsoten?

15. Odsotni, kje biva?

Prašanja torej niso Bog vedi kako zapletena. Razun 12. prašanja, katero je razdeljeno še na razne podrazpredelke.

4. V naznanilnico je zapisati po vrsti onega, čigar je stanovanje, in vse osebe, ki se tega stanovanja udeležujejo; med te spadajo tudi one osebe, ki se stanovanja navadno udeležujejo, a so začasno odsotne, n. pr. na potovanju ali v bolnišnici.

Nadalje spadajo v naznanilnico vsi sinovi in hčere, ki še niso samopravni (doletni ali od sodišča za doletne proglašeni), tudi če se ne udeležujejo stanovanja, tudi če so za dalje časa (trajno) odsotni, in sicer sinovi tudi, če so poročeni, hčere pa samo, če so še v samskem stanu.

5. Vse te osebe se vpisujejo v redu, ki bl ga imenovali naifavne: najpoprej oni, ki ima stanovanje, potem žena, (če se udeležuje stanovanja), vsi sinovi in hčere, (če se udeležujejo stanovanja), še ne samopravni sinovi in hčere, (tudi če se ne udeležujejo stanovanja), hčere le če so v samskem stanu), sorodniki, gostje, vslužbenci (vsi seveda le če se udeležujejo stanovanja), podnajemniki itd.

6. Na drugo prašanje: kaj je kdo onemu, čigar je stanovanje, odgovarja se za njega samega s tem, da je imetnik stanovanja za druge pa s tem, da so mu n. pr. žena, sin, hči, oče, mati, brat, gost, dekla, podnajemnik itd.

7. Za osebe, ki so v aktivni vojaški službi, se ustavlja vpisovanje z drugim prašanjem. Za te osebe ostalih razpredelkov naznanilnice ni izpolniti; samo to se vpisuje, kako se imenujejo in kaj so imetniku stanovanja.

8. Razpredelki za 3. prašanje (po spolu) je deljen v dva podrazpredelka. Katerega spola je oseba, v ta podrazpredelki (z nadpisom moški — ženski) se postavljajo črta.

9. Za vsako osebo treba navesti natančno leto, mesec in dan rojstva.

Pripravi svoje rojstne liste, polzvejte v župnih uradih oni, ki nameravate druge prositi, da vam izpolnijo naznanilnico, zapišite na listek za-se in za vsakega od svoje družine natančno leto, mesec in dan rojstva.

10. Za one moške domačine (Avstrijce), ki so rojeni v letih od 1891 do 1901, je prišiti vsaki naznanilnici, v kateri je tak vpisan, kolka prost in brezplačen izpisek iz rojstne knjige, ako se to ni zgodilo že pri prejšnjem ljudskem štetju.

Izpiske dobite v onih župnih uradih, kjer so vam bili sinovi krščeni in v rojstne knjige vpisani.

11. Na prašanje, kje je kdo rojen, navedite ime rojstnega kraja in (v oklepajih) ime dotične občine, če ima drugačno ime, n. pr. Prosek (Trst); na drugi vrsti dotični politični okraj, na tretji pa deželo.

12. Na 6. prašanje navedite svojo domovinsko občino, potem njen politični okraj in deželo.

hvaljujem za blagodejno diskretnost in umno samozatajevanje.

Recitativ in arijo iz Hajdnovega stvarjenja je pel g. Betetto ob spremljevanju orkestra. S tem je g. pevec dokazal, da ljubi tudi klasično glasbo in da obvladuje s lahkoto oratorijski ton. Srečno je pogodil globoko in pristno religioznost Haydnovo.

Po vseh šestih nastopih je občinstvo g. Betettu prirejalo demonstrativne ovacije, poklonilo mu je lep venec in zopet in zopet se je moral prikazati na oder. Srčno sem želel, da bi kaj dodal, a, žal, brezvspešno. Motiviral je kasneje to svojo trdosrčnost s katarjem, na kar sem mu dozdevno krivdo hitro odpustil. G. Betetto je torej na svoj nastop lahko ponosen, in prosim ga iskreno, naj nas Tržačanov nikar ne pozabi.

G. Teply nam je podaril poleg „Bakrenega konja“ dve orkestralni točki največjih dveh slovenskih glasbenih velikinov.

Oba, Smetana in Čajkovskij, uporno črpata iz domače grude. Nehotoma se nam vrine misel, da mora postati glasbena umetnost, kakor je bila v svojem začetku, etnografska. Vzbudi se zopet vprašanje o skrivnostnem medsebojnem vplivu umetnosti in klime.

Bolj še, nego Smetane sinfonična slika „Iz naših gajev in logov“, je vplivala Čajkovskega velikanska „Slovenska koračnica“. (Slavnostna koračnica ob kronanju

## PODLISTEK.

## Koncert

„Podružnice Glasbene Matice“ v Trstu dne 17. t. m.

Teško pričakovani in navdušeno aklamirani g. Betetto je simpatičen, mlad človek, sigurnega, a ljubeznivega nastopa. Izredno se mi je prikupil s tem, da je glasbeno temeljito naobražen, da si je izbral za svojega ljubljence globokega Brahmsa, kar je dokaz, da Betetto nikakor noče biti podložen ljudskemu ukusu. Morda s tem oslabi aplavz občinstva, a se vstedi tega umetniško dvigne visoko nad maso do onih redkih, ki ga razumejo. Obeta se mu blesteča kariera, in to po vsej pravici.

V prvem delu koncerta je zapel trije pesmi: Brahms: „Sam na polju“, R. Strauss: „Jutri!“ in Brahmsovo „Safsko odo“. G. Betetto s svojim liričnim basom si ni mogel poiskati slajših pesmi, nego so te tri. Sicer — rekel sem to že v uvodu — ni v teh pesmih zamogel briljirati s svojim glasom, z dramatično silo itd., kakor je to pričakovalo občinstvo. Saj pa to tudi Betettov namen ni bil in omenjene tri pesmi to na-

ravnost izključujejo. Pač pa je g. pevec ob tej priliki pokazal globoko razumevanje skladateljevo in pesnikovo, pokazal je svojo izvrstno šolo. Ni se pustil zapeljati, temveč se je s plemenito zmrnostjo uslužil trnjevi Brahmsovi in Straussovi umetnosti. Kako redkokdaj imamo priliko čuti Brahmsa, še redkeje Straussa! Široko razvito muzikalno dikcijo, cvetoče spremljevanje klavirja čul sem pri Brahmsu in Straussu. In vendar si predstavljamo Straussa kot pošastni, glasbeni nestvor. Pomisliti treba le na Salomé, Elektro itd. V pesmi „Jutri!“ ni bilo čuti nikake muzikalne „Genialtuerei“, kar se Straussu rado očita. Pesem kaže mojstersko omejitve komponistovih sredstev, najprostejšo obliko pesmi, globoko občutenje, zdravo, harmoničnih in ritmičnih zagat in ugank se ogibajočo melodiko.

V drugem delu koncerta pa je g. Betetto zapel dve pesmi slovenskih skladateljev in klasični recitativ in arijo Haydnovega oratorija „Stvarjenje“.

Michlova „Cloveka nikar“, me je pustila hladnega. V skladbi ni dovolj globine, ki naj bi odgovarjala Gregorčičevi pesnitvi. Klavirske medigre, ki naj slikajo vrtenje prerobjevanje, itd., so deloma predolge, deloma na prvi hip neinteresantne. Recitativi malone anemični, konec pa mi prihaja prenaglo in muzikalno ne odgovarja silnemu Gregorčičevemu protestu. Vendar pa so v

skladbi lepi momenti, zanimiva stopnjevanja in vsa skladba pa zahteva šolanega, celega pevca. Razume se, da ji je bil g. Betetto kos v vsem obsegu.

Beran je v svoji „Podoknici“ ubral druge strune. Vidim slokega, ošabno v strganje cunje zavitega trubadurja pod balkonom oboževane, žarnooke senorite. Nedosegljiva mu je, kot zvezda na nebu. On pa vendar hodi večer na večer prosit, naj se mu prikaže deva draga, naj mu utolaži bolno srce. Iz pesmi je postala karikatura, ki ji naposled ne verjame niti pevec, niti trdosrčna deklica. Beran je ustvaril v resnici duhovito karikaturu, ki ji ni v domači in tuji literaturi kmalu para. Muzikalno je potenciral pesnikovo misel, s čim dalje bolj karikiranim patosom poje neutrušeni trubadur s pljunko v roki. Beran je prikupljiva umetniška narava. G. Betetto sicer ni popolnoma zadel ton „Podoknice“, a to je končno stvar ukusa. Tempo je bil nekoliko hiter, tako, da posamezne težke notne skupine niso prišle popolnoma do veljave. Pesem sama pa je sicer tudi kolosalno težka.

Vseh omenjenih pet pesmi je spremljal na dobrem klavirju prav dobro g. August Maschte. Izkazal se je vrliga pijanista, ki je pazno sledil posebnostim solo-pevca. Rinil ni nikjer v ospredje; da, bil je celo mestoma preskromen. Toplo se mu torej za-



13. Na prašanje po rodbinskem stanu se pove, ali je oseba samska, oženjena itd.

14. Na 9. prašanje, po takozvanem občevalnem jeziku, navedite za Slovence izključno slovenski jezik.

Ako v občevalstvu s tujci, v službi, ali, ker je njih (tujcev) več, govorite njihov jezik, ne mislite, da je s tem njihov občevalni jezik postal vaš občevalni jezik. Saj Slovenci nismo židje ali cigani, ki spreminjajo jezik kakor ona žival, ki se ji kameleon pravi, ki spreminja barvo po okolici in je zelena v zelenju in siva na sivem kamnu!

Za otroke, ki še ne govorijo, za neme, ki ne morejo govoriti, se zapiše oni jezik, katerega bodo, oziroma katerega bi govorili po svoji rodbini, po svoji najožji okolici.

Za se vendar ne morete drugi jezik zapisati, kakor oni, katerega zapišete za take svoje otroke, oziroma katerega bi zapisali, če bi take otroke imeli.

Ljudsko štetje je v Avstriji predvsem narodno štetje: to ve vlada, to vemo mi vsi, in po tem se ravnamo!

15. Razporeditev za 10. prašanje je razdeljen na dva podrazpredelka: v prvi se postavlja črta, če zna oseba čitati in pisati; če pa zna samo čitati, v drugi.

16. Razporeditev za eventualne telesne napake je razdeljen v dva podrazpredelka z nadpisom: na obeh očeh slep in gluho. Druge telesne napake se torej ne štejejo. (Konec jutri).

## Mestni svet tržaški.

Z običajno netočnostjo je bila včeraj zvečer objavljena seja ob 7.35 uri. Po odobrenju zapisnika je mestni svet z glasovi večine in Slovencev in proti glasovom socialistov pooblastil delegacijo in eksekutivo, da moreta voditi od 1. januarja 1911 naprej, dokler ne bo proračun za leto 1911 odobren, redno mestno upravo na podlagi sedanjega proračuna.

Nato je utemeljeval svet. Puecher svoj predlog, predložen že v eni prejšnjih sej, glede določitve minimalne plače za provizorične občinske uslužbence. — Predlagal je, da se določi najmanj dnevno plačo za občinske delavce in uslužbence 3 K za ženske in 4 K za moške.

Svet dr. Mrach je govoril proti temu, da bi se takoj odločevalo o predlogu dr. Puechera, ker se ne pozna posledica, ki bi jih isti imel na občinske finance in plače delavcev v drugih industrijskih podjetjih v mestu. Predlaga, da se izroči predlog mestnemu odboru v študijo.

Svet Pittoni je pobijal izvajanja dr. Mracha in napadal večino.

Svet dr. Mrach: Nimate vi monopola za varovanje interesov delavstva.

Svet dr. Puecher: (napram večini): Izdajate delavcev. (Hrup).

Člani večine in socialisti so se medsebojno obmetavali z raznimi psovkami. Župan je zvonil brezuspešno. Pittoni je govoril, a ga ni nihče razumel. Župan se je tedaj pokril v znamenje, da pretrga sejo. Ker je hrup takoj nato ponehal, je župan zopet zasedel svoje mesto ter povabil svet. Pittoni je, naj nadaljuje svoj govor.

Komaj je Pittoni spregovoril par besed, že je nastal zopet hrup, da se je župan zopet pokril in odšel iz dvorane. Hrup je tudi še potem trajal. Konečno so se duhovi pomirili in župan je čez par minut zopet otvoril sejo, povabivši Pittoni na nadaljevanje svoj govor. Pittoni je še na kratko dokazoval, da večina skrbi le za interese delodajalcev.

Dr. Slavik je izjavil da bo glasoval za predlog dr. Puecherja. Da bi imelo povišanje plač mestnih delavcev za posledice povišanje plač delavcev v drugih industrij.

Aleksandra III.?) Vendar pa je pri obeh glasba široko potezna, teme so ostro karakterizirane in plastične, instrumentacija blešča, zlasti pri Čajkovskem. Obe deli je orkester izvajal precizno in z veliko bravuro. G. Teply je vspeha svojega truda lahko po pravici vesel.

Schwab: „Dobro jutro“. Pevski koncertni valček za mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Znano mi je, da je to Schwabovo najbolj uspelo in malone najljubše delo. Kakor mi je pisal, hotel je priti sam h koncertu. Žal je bil zadržan. Sicer pripušča Zupančičeva pesem hvaležnega dela še drugim komponistom, vendar je ta valček med Slovenci prvo tako delo. Schwab je kri in meso Schwaba, pristni Schwab. G. Mahkota je ljubeznjivo skladbo temeljito nastudiral in pela se je z veliko vnemo, elegantno, brezhibno. Pričrčan sem, da je bila za mnoge ta točka najlepša vsega večera. G. Mahkoti toplo čestitam na lepem, zaslužnem vspehu.

Kakor sem že v uvodu omenil, je koncert torej izpadel sijajno in je Glasbena Matica dokazala, da gre krepko in neustrašeno naprej. Zajamčen je bil navzlic teškemu delu napredek in dosega visokega cilja. Torej: s čilim glasom in veselim srcem naprej! Emil Adamič.

skih podjetjih, ne veruje, ker podjetniki ne bodo dovolili delavcem večjih plač, ako ne bodo shajali. — Potrebno je, da se nekaj stori za mestne delavce, kar izpod 4 K res ni mogoče živeti. Zato treba delavcem povišati plače, a to tembolj, ker delavec, ki nima potrebnih sredstev za življenje, ne more nikdar toliko delati, kakor delavec, ki e dobro plačen. Priznava, da bo težko najti pokritje za novi trošek ali če se je našlo sredstev za povišanje uradniških plač, se mora najti tudi sredstva za zboljšanje položaja največjih siromakov.

Govorili so še svet. Ara, Cerniut in dr. Zanolli, ki je predlagal, da se izroči Puecherjev predlog mestnemu odboru z nalogom, da ima zadevo študirati in staviti mestnemu svetu tekom treh mesecev primerne predloge.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog dr. Zanolli.

Na to je mestni svet nadaljeval podrobno razpravo o proračunu.

Svet dr. Pertot je urgiral zadevo zboljšanja razsvetljave v Podričah, Gropadi in na Katinari, ki je bila že sklenjena, a se ni dosedaj še nič izvršilo. Na Katinari je bilo postavljenih pet novih svetilk, ki pa dosedaj še niso nikdar gorele. Priporoča potem tudi neke nove svetilke za Bane in Piščance.

Magistratni referent je odgovoril, da je mestna plinarna dobila že meseca julija ukaz, da se napravi pet novih svetilk v Podričah in Gropadi, kakor tudi na Katinari.

Sprejeta je bila postavka za razsvetljavo v Gornji okolici v znesku 9530 kron, to je 3480 kron več, kakor za tekoče leto.

Ob 10. uri in pol je župan zaključil sejo. Prihodnja seja drevi ob 7. uri.

## Ustavne demonstracije socialistične stranke.

Zagreb 19. 12. 1910.

—B— Demonstracije, začete po vseučiliščih, so nadaljevali zagrebški socialni demokratje. Danes ob 7. uri zvečer se je podala velika množina socialnih demokratov od uredništva „Slobodne Riječi“ skozi lico na Jelačićev trg. Sli so, noseč dve veliki rudeči zastavi v spremstvu okonjenih stražnikov. Na zastavah sta bili zapisani paroli za „ustavno svobodo“ in „obče direktno in neomejeno volilno pravico“. Iz množice so padali vskliki proti Aehrenthalu, Khuenu in Tomašiću, proti neustavnosti in tiraniji oblastnikov. Na Jelačićevem trgu se je množica ustavila in tu sta nastopila govornika socialne demokracije: nje voditelja Bukšek, urednik „Radničke Borbe“ in Demetrovič, urednik „Slobodne Riječi“.

Sodrug Bukšek je označil pomen današnjih ustavnih demonstracij ter oistro kritikoval zadnje Tomašičeve volitve. Sodrug Demetrovič je bil radikalnejši. Začel je svoj govor z besedami: „Oblastniki so razbojniki“. Oistro je kritikoval današnje razmere v monarhiji. Kritikoval je postopanje današnje vladne večine in ogrske vlade, katere gazi jasno besedo ogrsko-hrvatske nagodbe. Zaključil je svoj govor s pozivom na ustavno demonstracijo ob priliki otvoritve sabora. Naglašal je, da je želja socialistov, da s sabor dela po narodni volji, a ne po receptu Tomašičevih podreptnikov, ki so „fundus“ za ustanovitev novega madjarskega režima na Hrvatskem. V nasprotnem slučaju je bolje, da se sabor razide. Socialna demokracija je pripravljena za novo borbo za narodne pravice. Ob vsklikih „socialni demokraciji“, „splošni volilni pravici“ in „socialni revoluciji“ se je povrnila množica pred redakcijo „Slobodne Riječi“.

Ta „ustavna demonstracija“ socialnih demokratov nam je bila simpatična zato, ker so se socialni demokratje zavzeli za pravice hrvatskega naroda. Postavili so se na obrambo ustavnih pravic, ki jih današnji režim striže v vsej monarhiji. Ob enem so pokazali pot, po kateri naj hodi vsa naša nezavisna politika.

S tem nastopom socialne demokracije je ojačil narodni odpor. Vidi se, da se zopet grupirajo nezavisni elementi z ene in druge strani. To nas navdaja z novimi nadami, da se odurna moč hrvatskega naroda zopet ujedini.

Edini frankofurtimeši ostajajo kalilci narodne jestinstvenosti in podpora oblastnežem.

## Hrvatsko-srbska akademična mladina v Inomostu za reciprociteto zagrebškega vseučilišča.

Hrvatsko-srbska akad. omladina, vseučilišča v Inomostu je priredila dne 17. t. m. protestno skupščino, na kateri je bila vsprejeta sledeča resolucija:

Skupna hrvatska in srbska omladina zbrana na manifestacijski skupščini v Inomostu zahteva v soglasju z vseskupno hrvatsko in srbsko omladino najodločneje nemudno in popolno priznanje izpitov in rigorozov, položenih na hrvatskem vseučilišču v Zagrebu ter izjavlja, da bo vsako eventualno le delno rešenje tega postulata smatrala kakor žaljenje narodnega dostojanstva

in atentat proti kulturnemu ujedinjenju, proti čemer bo reagirala najradikalneje.

Ta resolucija je bila brzojavnim putem javljena ministrskemu predsedniku Bie nerthu.

## VOLITVE

v Zavarovalnico zoper nezgode za Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo.

## Slovenski in hrvatski delavci!

Skrbite pravočasno, da se vam ne prepreči izraziti svoje volje na glasovnici, ki vam pripada! Vedite, da takrat volijo v razsodišče VSA zavarovana podjetja! Razven tega pa volijo sedaj še oni obrati, ki so niže označeni pri posameznih kategorijah enega zastopnika z namestnikom v predstojništvu zavoda.

Ne zabite še, da delavska glasovnica mora biti podpisana od delodajalca in enega zaupnika (tovariša) Vašega obrata.

Volitve se vršijo dne 29. decembra t. l. Vendar, radi discipline in kontrole, Vas pozivljamo, da pošljete glasovnico ČIMPREJ načelniku narodnega volilnega odbora g. dr. EDVARDU SLAVIKU advokatu v Trstu (Narodni dom).

\*\*\*

Kandidatje narodnega delavstva so:

## Predstojništvo

### III. Kategorije (Zelene glasovnice)

Obrati: razsvetljava, goriva, živila in kemična industrija

Član:

Čatar Alojzij v tobačni tovarni, Ljubljana.

Namestnik:

Železnik Srečko elektrotehnik Posojilnice, Trst.

—:—

### IV. Kategorije (Vijolčaste glasovnice)

Obrati: kamenarske in stavbinske obrti

Član:

Vitasović Ivan klesar, Stavbinski urad morarice, Pula.

Namestnik:

Medica Ivan pri Stavbeni Družbi, Ljubljana.

—:—

### V. Kategorije (Rdečkaste glasovnice)

Obrati: tekstilna industrija, tiskarne, kopališča, tovarne oblačil

Član:

Pertot Silvester v Tiskarni Edinost, Trst.

Namestnik:

Bavčer Fortunat v predilnici, Ajdovščina.

## Razsodišče:

(BELE GLASOVNICE) — VSI zavarovani obrati

Član:

Ivan Marija Micheluzzi v Tiskarni Edinost, Trst.

Namestniki:

Dorčić Ivan mizar v arzenalu, Pula

Jeriha Anton v papirnici, Vevče

Karabaić Vladislav kotlar v arzenalu, Pula

## Narodni volilni odbor.

## Dnevne novice.

Masaryk na kazenski razpravi proti Vasiću. Z Dunaja poročajo, da je prof. Masaryk odpotoval danes v Beligrad, kjer bo prisostvoval kazenski razpravi, ki se bo vršila proti Vasiću radi ponarejenih dokumentov. Prof. Masaryk je dobil dovoljenje, da bo smel prisostvovati razpravi kakor zaupnik, ker se bo ista vršila pri zaprtih vratih.

## Domače vesti.

One gospode, katere sem že naprosil za sodelovanje pri pripravah za ljudsko štetje, ponovno tem potom vabim, da pridejo prav gotovo na pogovor danes popoldne ob 3. uri v „Slovansko Čitalnico“. Dr. Wilfan.

V počestitev spomina pok. Antona Trudna nam je izročila rodbina pokojnikova 1000 kron in sicer: 500 K za moško podružnico sv. Cirila in Metoda in 500 K za politično društvo „Edinost“.

Hvaležno vsprejeti velikodušni dar hrani uredništvo na razpolaganje obdarovanih dveh društev.

Smrtna kosa. Na Dunaju je umrl — kakor javljeno včeraj — širom znani FZM v pokoju baron Kober, oče tuk. finančnega ravnatelja, gosp. barona Olivierja Kober. — Spoštovani družini izrekamo ob tej težki izgubi naše iskreno sožalje.

25-letnico mašnikovanja praznuje danes na Opčinah prečastiti gospod monsignor Ivan Slavec, župnik-dekan in tit.

kanovik. Priljubljenemu jubilaru in uzor-duhovniku naše najiskrenejše čestitke!

Iz politične službe. Provizorični okr. komisar dr. Rudolf Steinmetz na Voloskem je imenovan definitivnim okr. komisarjem, namestniški koncipist Ervin baron Dubsky v Trstu pa provizoričnim okrajnim komisarjem. Nadalje so bili imenovani: prov. namestniški koncipist dr. Robert Keler, prideljen c. kr. avstr. trgovinskemu muzeju na Dunaju, dr. Fran grof Gudenus v Gradiški definitivnim namestn. koncipistom, namestn. konceptna praktikanta dr. Evgen vit. Gariboldi in dr. Valdemar Adamkiewicz v Trstu provizoričnim namestn. koncipistoma; vsi imenovani ostanejo na svojih dosedanjih mestih. — Nadalje je namestniški kancelist Viktor Bache v Trstu imenovan okrajnim tajnikom, namestniška kancelista Fran Damin v Gradiški in Ignac Rus v Poreču sta prideljena c. kr. okr. glavarstvu v Trziču.

Imenovanja v poštni službi. Poštanim višimi oficijali so imenovani poštni oficijali: Hugon Noncovich in Viktor Zischka za Trst, Ivan Mermolja za Gorico in Mihael Palčić za Ljubljano.

Prihod saksonskih princev. Z Lloydom parnikom „Semiramis“ sta prišla včeraj jutraj iz Egipta v Trst princ Ivan Jurij Saksonski in njegova soproga ter princesinja Matilda Saksonska s spremstvom in služabništvom. Nastanili so se v hotelu de la Ville, kjer jih je obiskal namestnik princ Hohenlohe. Potem so si knežje osebe ogledale grad Miramar. Princesinja Matilda je sinoči odpotovala na Dunaj po južni železnici, princ in princesinja Ivan Jurij odpotujeta danes jutraj v Draždane.

Nocojšnjih sestankov naj se udeležijo vsi, ki so sposobni in voljni pomagati našemu ljudstvu pri izpolnjevanju naznanilnic. Naj nihče ne zamudi prilike poučiti se o postopanju pri tem opravilu. Na sestankih se tudi dogovori vse potrebno za razdelitev dela med posameznike, po dnevih, po lokalih itd. Pridite vsi, ki se zavedate svojih dolžnosti kot narodno probujeni med neprobujenimi, kot izobraženi med neizobraženimi: pomagajte svojemu ljudstvu!

Razprava radi protislovenskih demonstracij 4. septembra se bo vršila dne 29., 30. in 31. t. m. Kakor znano, je bila ta razprava odgovorna vsled boleznih glavne obteževalne priče De Marco. Ker pa je ta — kakor smo že poročali — umrl v bolnišnici, ni sedaj nobenega zadržka več in se bo razprava vršila omenjene dni.

Don Romollo Murri, znani modernist in izdajatelj lista „La Rinnovazione“, pride v kratkem v Trst, kjer bo predaval o modernizmu.

Gospica Janova. V nedeljo nastopi v našem gledališču prvič po enoletnem presledku mlada domača pevka, gospica Janova.

Nam vsem je še v spominu, s kako lepim vspehom je gospica Janova kreirala Denizo de Flavigny lanske sezone. Na to se je podala v pevsko šolo in nam gotovo pripravi s svojim novim nastopom zopet užitek, ki nam bo jasna priča, v koliko je gospica Janova napredovala.

Predstava „Mam'zelle Nitouche“ obeta biti interesantna v vsakem oziru.

„Slovenski Narod“ piše o opustitvi jutranje izdaje, da veljajo samo telegrami 1000 kron na mesec, elektrika stane tudi 1000 K, kje je sedaj vse drugo delo, poština itd.?! List bi moral imeti 7000 naročnikov, da bi mogel pokriti vsaj efektivne stroške. Pri nas občinstvo pač ne zna ceniti kulture in praktične vrednosti modernega dnevnika.

Tako pravi „Slovenski Narod“. To pojasnilo naj bo odgovor tudi onim, ki — če tudi z najboljšim namenom — venomer zahtevajo od nas, da bi imeli tudi naš list povsod posebne poročevalce in od povsod telefonična in brzojavna poročila itd., a ne pomislijo, da stane vse to ogromno denarja. Treba je pač vpoštevati dane razmere in čakati na boljše čase.

Treba pač čakati, da se sredstva pomnože naravnim razvojem. Zagotavljam pa, da bomo skušali v razmerju s razpoložljivimi sredstvi ustrezati raznim željam čitateljev.

K nesreči na železnici v Sv. Soboti. Iz krogov strojevodij drž. železnice smo prejeli: Kakor ste poročali, je vlak 673, ki vozi v Sv. Soboto, povozil nekega delavca, vzlic temu, da je bilo osebje na svojem mestu in je — kakor vedno — najvestneje vršilo svojo službo. Oba strojevodje sta takoj dala znamenje, naj začno zavornice delovati, ali ni koristilo nič, ker so bile tračnice mokre in je bilo delovanje zavornic manjše.

Radi te nesreče je stotine oseb dajalo duška svoji jezi proti osebju vlaka z žajvimi klici in tudi metanjem kamenja. Oni, ki menijo, da s tem preprečajo nesreče, so v zmoti. Nas, osebje pri stroju, se zmerja kakor kake krivnice. Če kedaj ne moremo preprečiti kake nesreče, padajo vsi čez uslužbenca in vale krivdo na osebje. Ne pomislijo pa na stotine nesreč, ki jih preprečimo leto za letom, ne da bi dobivali kako priznanje za to od velike javnosti. —



Naša služba je zelo težavna in spojena z veliko odgovornostjo. In če nas ob takih prilikah obmetavajo s kamenjem, potem že celo ne moremo prevzemati odgovornosti za varnost pasantov. Apelujemo zato na pasante tudi mi, naj pazijo na signale, kajti izključeno je, da bi vlak mogli tako hitro ustaviti, kakor n. pr. tramvajski voz. Tudi mi smo često v težavnem položaju, ker se dogaja, da nas pasanti imajo za norca. Prosimo zato vse resne ljudi, naj vplivajo na take razposajence in jih posvarijo, da tudi mi moramo iti za svojim kruhom in da moramo često trpeti škodo po globah le vsled krivde drugih. Mi smo vedno pripravljeni žrtvovati tudi svoje življenje za varnost potovalcev ter izpolnjujemo svojo dolžnost vsikdar vestno.

Nadejamo se torej, da bodo oni, ki so bili ogorčeni proti nam, uvaževali to pojasnilo in da ne bodo dalje gojili srda proti nam.

**Pogreb ponesrečenega Antona Bartole** se je udeležilo veliko slovenskih delavcev. NDO je poklonilo pokojnemu krasen venec s črnim trakom in prišlo narodno trobojnico. Na črtnem traku je bilo čitati v zlatih črkah: „Žrtvi dela in družabne nečlovečnosti — Narodna delavska organizacija“. Med vdeleženci smo videli dr. J. Mandiča, ing. odv. kandidata Antona Vek. Delak, odbornika NDO.

**Božična obdaritev na c. kr. drž. kolodvoru.** Včeraj popoldne se je vršila na državnem kolodvoru božična obdaritev otrok ubožnih železniških uslužbencev. — Obdarovanih je bilo 90 otrok, ki so dobili vsak po eno obleko, igrače, pisalne predmete, sladšice itd.

**Iz Rocola.** Rocolčani prav presrečno vabimo mestjane in okoličane k „Božičnici“, ki bo v ponedeljek 26. t. m. ob 5. uri pop. v dvorani gosp. Škilana v Rocolu. Rocolčani imamo redko kedaj priliko shajati se s Tržačani in ostalimi okoličani. Pri nas se poredkoma prirejuje veselice. Zatorej bi nas zelo veselilo, ako bi nas posetili ob tej priliki gostje iz Trsta in ostale okolice, da si po dolgem času zopet prijateljsko segnemo v roke. Na veselici bodo svirali naši vrli tamburaši. Pot je kratka.

Torej: na veselo svidenje v ponedeljek v Rocolu!

### Nenavadno drzni tatovi.

Dne 20. t. m. po noči so udrili tatovi v restavrant Mocco (last gosp. poslanca Ferluge) v Borštu. Udrili so vrata in šli v klet, kjer so prižgali luč in se napili vina, likerjev itd. Kar niso mogli izpitati, so odnesli seboj. Od tu so šli — pijani — v vas, kamor so prišli po polnoci ter prepevali. Posestniku Antonu Petarosu št. 2 so odnesli zaboj s svežo prašičevino in štiri zavojke tržaškega perila. Po tem so vzeli Petarosevega oslička in ga vpregli v voziček ter odveli vse ukradeno blago. Zjutraj so ljudje videli na blatni cesti sledi voza do Ricmanj. Dalje se ni poznalo nič več. O tatvini obveščeni orožniki zasledujejo tatove. Poizvedovanja od strani Petarosa so ugotovila, da so vozniki videli tatove na cesti nad Lonjerjem. Sedeli da so na zidu vsak z buteljko v roki in — veselo prepevali. Lahko, ko so bili v — rožnato-vinskem razpoloženju. Potem so krenili proti Opčinam.

Doznavši to, se je podal Petaros na Opčine. In res je blizu Opčin na cesti našel oslička z vozičkom — ali praznim. Dalje pripovedujejo delavci, ki so šli zjutraj z Opčin na delo v Trst, da so videli, kako je 5 oseb stalo pri vozičku in si delilo ukradeno perilo. Eden delavec se je vstavil, ker se mu je stvar zdela sumljiva. Ko so ga tatovi opazili, so šli k njemu in mu grozili, naj gre naprej, kar je tudi storil, ker se je bal, kajti bilo je še temno. Tatovi so na to pustili izpraznjeni voz in pogladi oslička doli proti Trstu. Slednjič se je doznalo, da je strojevodja vlaka, ki je prihajal iz Gorice, videl na Vrdeli v jarku na desni strani proge človeka, ki je imel pod glavo — celo gnjat. Ta je bil menda tako pijan, da ni mogel naprej. Strojvodja je obvestil o tem finančnega stražnika na Vrdeli ki je res šel gledat tega človeka. Ta pa je — završil stražnika in menda že nekoliko streznje — začel bežati z gnjatjo vred. Ko pa je videl, da stražnik beži za njim je vrgel gnjat od sebe. Ko pa ga je stražnik — sluteč, da je to tat — le zasledoval, se je lopov obrnil in se je postavil stražniku nasproti, naperivši proti njemu revolver. — Stražnik je odnehal in pobral gnjat, ki jo je izročil lastniku.

Nadejamo se, da se varnostnim organom posrečijo zasačiti lopove. Vsakako pa bi svetovali orožnikom v Boljuncu, naj bi malo več skrbeti za javno varnost in morda manje za — veleizdajalce.

### Tržaška mala kronika.

**Odmev velike tatvine.** Včeraj je bil aretiran kovač Jurij Brandstetter, doma iz Solnograškega, ker je osumljen, da je ukradel dragulje, kakor smo poročali včeraj, Ivanu Mayerju v svobodni luki. Aretiranec taji vse.

**Ulom pri tvrdki Mahne.** Predsinočnjem je redar našel, da so bila vrata skladišča tvrdke Mateja Mahne v ulici Torre

bianca odprta. Dal je takoj poklicati zastopnika tvrdke, ki je konstatiral, da je iz nekega predala izginil znesek 385 K, ki se je tam nahajal v kositrasti škatlji. O tatovih ni nikakega sledu.

**Druga aretacija v stvari poskušnega posiljenja.** Poročali smo že o ognjusnem početju lopovske trojice, ki je hotela pri Sv. Jakobu posiliti neko trinajstletno deklico. Včeraj je bil aretiran še drugi človek, ki je tudi sokriv. Isti je tudi regnikolo — in sicer 23-letni Salvator Palmisano iz Masafra (provincija Foggia), brivec, stanujoč v ulici Cr. Vello št. 665.

**Tatvina na ladji.** Tat se je vtihotapil na krov parnika „Lokun“, zasidranega ob Josipovem pomolu in je vkradel 15 srebrnih žlic v vrednosti 60 K na škodo ladijskega natakarija Alojzija Razzo. Kakor dozdevni tat je bil aretiran ladijski natakari Josip Prodan, star 18 let iz Splita. Isti pa taji.

**Loterijske številke,** izžrebane dne 21. decembra:

|       |    |    |    |    |    |
|-------|----|----|----|----|----|
| Praga | 88 | 8  | 72 | 90 | 84 |
| Lvov  | 33 | 54 | 55 | 70 | 34 |

**Koledar in vreme.** — Danes: Dometrij muč. — Jutri: Viktorija dev.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 11° Cels. Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Deloma oblačno. Zmerni vetrovi. Semtertja jutranja megla.

### Naše gledališče.

V nedeljo, na Božični dan, ob 4. uri popoldne bomo videli še enkrat igro

#### „Revizorja“.

To lepo rusko igro smo že dvakrat videli na našem odru; le popoldne je niso še igrali. Kakor je obakrat dosegla najlepši uspeh, tako prav gotovo zadovolji tudi popoldne. Priporočamo jo toplo vsem, ki je niso še videli, a tudi vsem drugim.

Zvečer ob 8. uri pa prvokrat v letošnji sezoni znana opereta

#### Mam'zelle Nitouche

s sodelovanjem pevskega zbora in nalašč za to najete godbo. Kakor gost nastopi gospica Janova, ki pride te dni v Trst. — Režija je v dobrih rokah, ravnotako tudi pevske točke in godba, ki jih pridno vežba g. Polić. Lahko se nadejamo, da bomo imeli te praznike lepo in dovršeno opereto v našem gledališču.

V ponedeljek, na praznik sv. Štefana, ob 4. uri popoldne ponovitev operete

#### Mam'zelle Nitouche

Zvečer ob 8. uri pa bo še enkrat prelepa burka

#### „Knjižničar“.

Za ta dan bo torej dovolj zabave. — „Knjižničar“ je burka z zdravim in nepretiranim humorjem, ki je ne sme zamuditi nihče.

Vstopnice prodaja vratarica Nar. doma.

### Društvene vesti.

**Pevski zbor podružnice „Glasbene Matice v Trstu.“** Danes zvečer točno ob 8. uri zvečer skupna vaja za mešani zbor v „Slovanski Čitalnici“. Mešani zbor nastopi na „Silvestrovem večeru“ tržaškega Sokola. Ker bo ta jedina in zadnja vaja za ta nastop, zato prosim polnoštevilne in točne udeležbe. Pevovodja.

**Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov.** Gg. odbornikom naznanjam, da se vrši prihodnja odborova seja v sredo dne 28. t. m. ob navadni uri zvečer. — Zaradi važnosti te seje prosim, da bi vsi zanesljivo prišli.

Predsednik.

**Silvestrov večer** priredi, kakor vsako leto, tudi letos pevsko društvo „Kolo“ v prostorih „Trgovskega in izobraž. društva“ v ul. S. Francesco št. 2. Na vspredu so: igra, petje in ples. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva na to domačo zabavo. Vstop prost. Več objavimo pravočasno.

**Št.-jakobska Čitalnica** prosi g. pevce, naj se udeležijo polnoštevilno današnje pevske vaje. Ob enem opozarja gg. odbornike na sejo, ki se vrši danes na vaji.

### Ob priliki Božiča in Novega leta v žganjarni in slaščičarni

vogal ul. Ghaga in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in Kavarne Fabris)

### Bogata izbira ruma

konjaka in vsakovrstnega maraškina v boteljkah. Asti spumante, refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol.

### Nov buffet pri sv. Ivanu Luigi BRAIDOTTI

Via S. Ciliaco št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

### Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s potrebnimi kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popoldne.

# Oklic.

## V konkurzno maso podružnice zadruga „Agro-Merkur“ v Trstu

spadajoča v skladiščih Via Stadion šte. 4 in Via Carpišon šte. 9 se nahajajoča

### zaloga blaga

obstoječa iz moke, otrobov, ovsa, gnojil in raznih špicerij v sodno dognani cenilni vrednosti 15066 K 65 h in

### skladiščna ter pisarniška oprava

v sodno dognani vrednosti 737 K 20 h skupno ali vsaka za-se

## prodaste se ofertnim potom

kakor stojite in ležite.

Konkurzna masa ne prevzame jamstva za kakovost in količino, pridružuje si pa pravico, posamezne prazne sode in vreče ter kose oprave proti odbitku njih sodno dognane cenilne vrednosti od kupnine iz prodaje izločiti.

Pismene ponudbe, opremljene z 10% vadijem, vložiti je pri podpisnem upravitelju konkurzne mase najkasneje do vštete 24. decembra t. l. in ostanejo ponudniki na ponudbe vezani do vštete 31. decembra t. l.

Konkurzna masa ni vezana na najvišjo ponudbo ter si pridržuje pravico, došle ponudbe brez ozira na njeno visokost sprejeti ali odkloniti.

Ponudnik, kojega ponudba se sprejme, mora kupnino odšteti položeni vadij takoj, ko se mu naznani sprejem njegove ponudbe, v roke upravitelja konkurzne mase plačati.

Ako se plačilo kupnine točno ne vrši, zapade položeni vadij v korist konkurzne mase ter je konkurzna masa opravičena, od kupne pogodbe odstopiti.

Po plačilu kupnine mora kupec prodano zalogo blaga in opravo tekom 8 dni prevzeti ter iz skladišč odstraniti.

Prepis inventurnega zapisnika je na vpogled pri gospodu dr. J. Zencovichu, c. kr. notarju v Trstu, Via S. Spiridione št. 6, kateri na željo razkaže blago in opravo.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1910.

### Dr. JOSIP SAJOVIC,

odvetnik v Ljubljani, Gospodska ulica šte. 3, kot upravitelj konkurzne mase ZADRUGE AGRO-MERKUR.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke  
TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst  
**Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga**  
ter moške in ženske suknje.  
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Svoji k svojim! **Avust Stular** Svoji k svojim!  
TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST  
(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)  
**IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE**  
najnovejše mode (od 50 K naprej)  
in vsakov. uniforme. - Naročbe se izvršijo točno. - Delo solidno.

Kdor hoče imeti  
**svetlo in likano perilo**  
naj se obrne na zavod **F. Samokez**  
v ulico Cecilia 14. pritličje. Tel. 22-69.

Cene nizke **M. Aite** brez konkurence  
**Velika zaloga z manufakturnim blagom**

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 8.  
si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnelila svojo zalogo kakor tudi povečala prostora s tem, da jo ustanovila sponaj omejenega podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razne blago boljše kakovosti in najmodernejše in prvih tvari, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, krake, ovrstnike, evantile, tudi volčanski isber platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevj, kakor tudi krotne lastnega izdelka. Pletenike, svile, razne vrste okraški za šivilje in kmetičarke. **VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE IN GOSPODARKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.**

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Preskušati in se prepričati.

**Nova trgovina**  
**z oljem, kisom in milom**  
z bogato izbero sveč vseh kakovosti  
Pošilja se po pošti — — — **ulica Giulia št. 25.**  
franko na dom. Za obilen obisk se priporoča **G. BIAGGINI.**



**Dramatično društvo v Trstu.** Gg. odborovi prosim, da bi vsi prišli k važni odobrovi seji, ki bo izjemoma jutri v petek, 23. t. m., ob 8. uri zvečer, namesto v četrtak.

**„Cercle franco-illyrien“.** — Odbor, izvoljen na ustanovnem občnem zboru dne 9. t. m., se je konstituiral tako-le: Predsednik A. Kisovec, podpredsednik M. Perhanc, tajnik Vadm. blagajničarka g. ca Pešelj, knjižničarka Martelanc M.; odbornika: K. Goričan in g. a. Zwitter.

Kdor bi želel še pristopiti krožku, naj blagovoli prigrasiti se odboru. — Konverzacijski večeri se vršijo ob petkih ob 8. uri in pol zvečer v rudi sobi Čitalnice.

**Klub dramatičnih diletantov na Prosoku** uprizori na dan sv. Stefana 26. t. m. zgodovinsko igrs s petjem in godbo. Miklovo Zalo pri predstavi sodelujejo vsi člani kluba in vojaški orkester iz Gorice. — Začetek točno ob 4.30 uri popoldne.

**Učiteljsko društvo za Trst in okolico** vabi odbornike k odobrovi seji jutri v četrtak ob 5 uri zvečer. Seja bo v društvenih prostorih.

#### DAROVI

— U počast uspomeni pokojnog g. Antuna Truden daruje gosp. Ante Topić za družbu Sv. Cirila in Metodija K 30.

— Ant. Pogorelec daruje v počestčenje pok. Ant. Truden za moško podružn. sv. C. in M. K 10, za dijaško društvo K 10. Denar hrani uprava.

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali sledeči gg.: L. in I. Zwitter 5 K, Ant. Lenček, Herny, J. Betetto, Julija Ferfoljeva, Kristina Gerdol, Reichl, Pertot geom., Olguška, K. Subotić in Katarina Cajhan po 2 K, Zofka Caharija, Bujese, O. Vatovec, Sulgoj, N. Pertot, Ivanka Grum, Specano, J. Ortan, I. Prakat, Kompara Rudolf, Zega, Lenasi, Goli, Marija Svetina, Fany Najdič, Pavla Hočevan, Godina Jak. Stanko, Fran Wildmann, in N. N. po 1 K, L. Zadnik 1.60 st., Sila Marijo, Plesničar, Anton Umar in Kavrič po 60 st., Marija Stibel in Jorcenik po 50 st., Marija Kjuder, Josip Sulič, A. T., I. M., Zbogar, Gulič L. c. k. redar, Pahor Josip c. k. redar, M. Z. Schnuck in Josip Caharija po 40 st., I. Visintini 30 st., Marn, N. Judnos, Peter Koblar, I. M., I. Batista, Josip Ruzman, Kanšek, Skabar Janko c. k. redar, N. N., in Elsa Fon, po 20 st., Peter Koblar 10 st.

— Za isto so darovali: g. a. Terezija Vatovec, Antonija Kompara in družina Gregorič po 5 K, gg.: N. N., Jurij Černe po 4 K, Zwitter 3 K, Kocijančič in E. Lampe po 2 K, g. a. Arhar 1 K, N. N. nabral v gostilni pri „Grotti“ K 10.

Hvala vsem! Priporočila se nadalje ženska podr. CMD.

— Škedenjski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali za Božičnico gg.: Jernej Flego-Dražen 10 kron, Ivanka Sancin-Rošo 5 K, Lucija Sancin-Nane 5 K, Ivanka Mozer 2 kroni, Ivanka Godina 2 K, Terezka in Fran Sancin-Furbo 2 K in Josipina Flego-Lazar 40 st., Ivanka Sancin-Mom 2 K, Purič Ana 2 K, Pepina Flego-Mezo 1 K.

G. Ivan Sedej je pristopil kakor član. Srčna hvala vsem!

#### Vesti iz Istre.

**Javen shod pri Božičih na Miljskem Hribu.** Na sv. Stefana dan obdržaval se bo pri Božičih na Miljskem Hribu javen shod, na katerem bosta poročala dež. poslanca Pangere Valentič o delovanju istrskega dežel. nega zbora in o predstojem ljudskem štetju. Začetek ob 2. uri popoldne. Z ozirom na veliko važnost obeh predmetov priporočamo našemu ljudstvu iz tamošnje okolice naj se udeleži tega shoda.

#### Druge slovenske dežele

**Župan Miklavič — umrl.** V Vogrčah pri Pliberku na Koroskem je umrl v nedeljo dne 18. t. m. župan občine Blato, g. Pavel Miklavič. Odličan narodnjak in neustrašen boritelj za našo sveto slovensko stvar je legel v prerani grob. V svoji občini je uvel prvo slovensko uradovanje. Znan je postal vsemu slovenskemu svetu, ko so ga v ponedeljek dne 4. oktobra 1909 v Celovcu aretovali ter uklenjenega, kakor razbojnika, odvedli na celovski magistrat zato, ker je na glavnem kolodvoru zahteval vozni listek v slovenskem jeziku.

Bil je mož-značaj, strah nasprotnikov, a ljubec svojih občanov. Njegovo sliko in zgodovino njegove aretacije: glej koledar družbe sv. Mohorja za leto 1911. Bodi mu lahka zemlja slovenska, ki jo je brezmejno ljubil in zanjo veliko trpel.

Umrl je v soboto 17. t. m. v Trzišču na Dolenjskem g. Ivan Levec, c. k. šolski sluga državne ljudske šole v ulici Fontana v 49. letu starosti. Bil je zaveden narodnjak in član več naših društev. N. v m. p.!

**Vsak si lahko kupi lepo in ceno obleko,** kdor obišče dobroznano trgovino z oblekami našega rojaka gosp. Bohinca & Co., v ulici delle Torri šte. 2 in ulica S. Lazzaro šte. 17. (zraven cerkve sv. Antona novega).

**Poziv za novoletna voščila!!** Prosimo vse naše cenj. inserente naročnike, čitatele in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu Novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo podpisane, ker prekasne naročbe ne bomo sprejeli, ako ne bomo imeli prostora v listu. Inseratni odd. „Edinosti“.

**Prodaja se** knjig in vozček, Škorklja, ulica Romagnola šte. 667, Trošt. 2246

**Bluša tvrdka Karl Markuža** Trst - ulica Giacinto Galina 6, priporočila slavnemu občinstvu svojo zalogo kvasa iz najboljših Avstro-Ogrskih tovarn. Se priporočila Anton Markuža. — Svoji k svojim! 2217

**Priporočila se** čenalka za čestiti in izdelovati lasi. Ulica Castaldi št. 4, I. n., Fany. 2245

**Prodaja se** za mali denar soknja. Oglasi se pri vratarju v ulici Galati št. 20.

**Velika prilika!** — Ugodnost za Božične praznike! Izbera daljnogledov vsake vrste od 5 kron naprej. Izbera loquettes, nasčnikov in ženskih nasčnikov, zlatih, srebrnih in niklastih. — Ločnih termov in barometrov po cenah brez konkurence se lahko d. bi pri avtorizov. opiku Giusto Hirsch, via Nuova 34, nasproti lekarni Zanetti. 2247

**Upravitelja** za svojo gostilno išče Ivan Mahnič v Bazovici. Nastop 15. januarja. 2246

**Priporočamo** našemu občinstvu edinega slovenskega fotografa A. Jerkiča Trst, Via delle Poste 10 (poleg glavne pošte) — Gorica, Gosposka ulica 7. 2129

**Priporočila se** mesnica TOMAŽA ZADNIKA v Trstu, Piazza S. Giovanni šte. 6. Prodaja se goveje meso, tečije, jandje, vsakovrstna perutnina in sveže meso. 717

**„FERNANDA“** orijentalna voda, nezmotljivo sredstvo za pomlajenje in odpravljanje vsakovrstnih izpahiljev z obraza, z rok in prs. Deje koži lepo belo rožnato barvo. Orientalna voda „FERNANDA“ je edina, ki dela človeka mladega in lepega. Za komisije obrniti se na „The Fernanda Co. Ltd“ Trst, ulica Antonio Caccia šte. 9. Iščejo se zastopniki.

**Enrico Preuer - Trst**  
Via S. Lazzaro št. 22  
pohišstvo iz bambusa  
in indijskega trstja.  
Predmeti, pripravljeni za točične in novoletna darila.

### Zdravilno pivo (dvojnega kvasa)

**založna znamka „SVETI ŠTEFAN“**

Zdravilni profesorji Cerv.lli, Garzili, Cassini, Fiore in Mancini iz Rima, zdravnik Lizza iz Neapolja ter še več drugih so izjavili, da je to pivo ne samo izvrstnega okusa, ampak tudi koristno za nervozne in anemične in vrhu tega za konvalescente in matere, ki dojijo.

Prodaja se v boljših prodajalnah festvin.

**Zaloga: v Trstu, via Valdirivo št. 32. - Telefon št. 2201**  
Zaloga v Gorici pri gg. A. & F. Anderwald, Corso G. Verdi 32. (A)

#### Dobroznana manufakturna trgovina

**T. Freisseis, ul. delle Poste 5**

(Hisa Brunner) nasproti kav. Pitschen) ponuja za tekočo sezono

Presite odeje iz rudečega, temnega satena od K 8-50 dalje.  
Presite odeje bele in barvaate . . . . . od K 8— dalje.  
Fuštanj v barvah in pisan . . . . . od st. 60 dalje.  
Lawn-tennis barvnat . . . . . od st. 48 dalje.

Velik izbor volnenega blaga in fuštanja po raznih cenah. Velika zaloga bombaževine, bombažnatih in volnenih maj, svilenih šarp. Volna po vsakovrstni ceni. Popolen izbor nogavice, m. derecev, kakor tudi vsakovrstnih drobnarij in okraskov itd. Blago iz najboljših tovarn in po najnižjih cenah.

### Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevaža mrljice na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetlic, porcelane, perle, metala

**VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.**

**Josip Trampuš** Trst, ulica Industria šte. 3 (Sv. Jakob) priporočila svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh. Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah hladilce in blakoti. 1928

### Priložnost!

Ker sem si nakupil velikansko partijo manifakturnega blaga in drobnarij, se bo vršila razprodaja po izredni nizkih cenah samo v ulici Farneto 5 nasproti lekarni Godina.

#### Velika priložnost.

**1861 Pol stoletja uspehov 1911**

V vseh lekarnah v Trstu in zunaj se dobé

**Pastiglie Prendini**

proti kašlju

bolezni v grlu, hripavosti, kataru

Glavna zaloga: LEKARNA PRENDINI.

Preprodajalcom velik popust.

TRVDKA

**Adolf Kostoris**

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, 1.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

Ravnokar je izšel velik cenik

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljem na

željo vsakomur

brezplačno

**Rudolf Rus**

URAR - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina

na Gorenjskem.

**Krojačnica za civiliste in vojake .:**

**Franjo Polanec**

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6 II. n.

Priporočila se slavnemu občinstvu in vojakstvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

**== Skladišče ==**

**izgotovljenih oblek**

**FARCHI**

**TRST**

**ul. Giosue Carducci 32.**

Velika izbira oblek, moških in deških sukenj po nizkih cenah.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia šte. 38

**prodajalno obuval**

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvanja od najpreprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se to ej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a boste našo slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO

**Rogaška kisel. Templev**

Radinski vrelec.

Najboljši mineralni vodi.

— ZASTOPNIK —

**Lacko Križ - Pula**

WIESENREITER & Co., TRST

Ulica Valdirivo 13.

**Velika prilika!!!**

Odpri sem v Trstu

**v ulici Commerciale 3**

svojo prodajalno z zgotovljenimi oblekami

za moške in ženske. Prodajal bom tudi maje in nogovice, perilo vsake vrste in manufakturno blago. Imam veliko zalogo čevljev za moške, ženske in otroke. Solidna postrežba. CENE JAKO NIZKE.

Priporočila se G. HAMMER.

**Antonio Dobner**

— urar in zlatar —

sodni Izvedenec

se je preselil v ul. DELLE POSTE 3 vogal Torre blanca (TOBAKARNA)

Sprejema vsakovrstne poprave PO ZMERNIH CENAH — Z JAM-TVOM.

Prodajalnica manufakturn. blaga

**Enrico de Franceschi**

Trst, ulica delle Poste št. 10

vogal ulice Valdirivo)

VELIK IZBERA bombaževine, trliža, fuštanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnih predmetov

po najzmernejših cenah

**Hotel Balkan**

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. J. Kögl.

**Hotel Balkan**